

האקדמיה הישראלית לקולנוע וטלוויזיה

ע.ר. 58-015-127-2

29/02/2016

לכבוד

הועדה להסדרת הרגולציה על שוק השידורים
משרד התקשורת

לחברי הועדה שלום רב,

הנדון: כיוונים ומגמות ביניים הוועדה המייעצת להסדרת הרגולציה על השידורים

בפתח דברי, אני רוצה לברך על הקמת ועדה להסדרת הרגולציה על השידורים. אולם למיטב ידיעתי רבים וטובים מהשחקנים בשוק התקשורת לא הוזמנו לדבר לפניכם, להציג בפניכם את עמדותיהם ולחלוק עמכם מן הידע הרב שנצבר אצלם בשנים ארוכות של עשייה, ולדעתי מין הראוי שכך יעשה. כמפיק עצמאי העוסק מזה 27 שנים בהפקת סדרות טלוויזיה וסרטי קולנוע, כיו"ר לשעבר של איגוד מפיקי הקולנוע והטלוויזיה וכיו"ר הנוכחי של האקדמיה לקולנוע וטלוויזיה בישראל, המאגדת קרוב לאלף מן "השחקנים" המובילים בשוק העשייה הטלוויזיונית והקולנועית (במאים, תסריטאים, שחקנים, מפיקים, אנשי צוות ועוד), צברתי יחד עם חברי לעשייה ידע רב שיכול היה לסייע בעדכם בגיבוש המלצותיכם. ולכן, אשמח באם תזמנו נציגות מטעם האקדמיה בכדי לפרט את עמדותינו בנדון.

בשלב זה אני מבקש להגיב במסמך זה רק בראשי פרקים ובקיצור נמרץ על מקצת הליקויים שאני מזהה בהמלצות הביניים ומאמין כי בשימוע אוכל לפרט יותר את עמדותיי.

בהנחות העבודה כתבתם כי דוחות ועדת איל וועדת שכטר עמדו לנגד עינכם, אולם לדעתי ההמלצות שלכם מתעלמות לחלוטין ואף סותרות את המסקנות וההמלצות של הוועדות המקצועיות הללו שישבו זמן רב על המדוכה ושמעו את מירב השחקנים והדעות בשוק.

1. בהמלצותיכם אתם מבקשים להסיר רגולציה על תוכן מקורי עברי ברמה גבוהה מגופי השידור המסחריים ולהטיל את האחריות להפקת תוכן כזה על גוף אחד בלבד – גוף השידור הציבורי שעדיין לא הוקם. אני סבור כי מגמה זו שגויה ומסוכנת ביותר מכמה סיבות:

- הרעיון המרכזי והנבון שעמד לנגד עיני המחוקק היה פלורליזציה של שוק התוכן העברי האיכותי. בהמלצותיכם אתם מציעים מונופול על התוכן העברי האיכותי לגוף אחד ומסתכנים כי בכך יפחת באופן משמעותי מספר ומגוון הקולות הנשמעים כיום בשוק תוכן זה. שכן, מול כלל היצירה העברית הנוצרת בארץ יעמוד רק גוף אחד שיברור וימייין והוא באופן טבעי יהיה בעל טעם ואג'נדה אחת. זאת ועוד, הדרת כל התוכן העברי-ישראלי אל ערוץ אחד בלבד יגרום למצב בו שאר הערוצים ישדרו בעיקר תכניות קנוניות דוברות שפות זרות ותוכן ישראלי רדוד.

- גלגול הפקת כל התוכן העברי האיכותי לפתחו של גוף שעדיין לא נולד, שלידתו נתקלת כל יום בקשיים חדשים שלא ידענו עליהם אתמול, גוף שטרם הוכיח יכולת ביצוע ושאחוזי הצפייה שמהם הוא יתחיל הם נמוכים ביותר, מסכן מאוד את שוק התוכן הזה. כלומר, ישנה סכנה ברורה שתעשייה המונה מעל ל- 5000 משפחות תשאר קרחת מכאן ומכאן ללא יכולת התקיימות.
- אף אם טעות בידי וגוף השידור הציבורי החדש יצליח להתמודד בעוד מספר שנים עם המשימה שהועדה מייצגת להטיל עליו, עליה לקבוע שכל עוד השידור הציבורי אינו עומד על רגליו לא תתבטלנה המחויבויות של התחנות המסחריות שכאמור עם ביטולן אנו איננו מסכמים כלל.
- בהמלצותיכם אתם אף נוקטים במספרים של מחויבויות גוף השידור הציבורי להפקת תוכן. המחויבויות בפועל קטנות במידה רבה ביותר מאלו המופיעות בהמלצות.

2. ההמלצה לביטול חובת נאותות ההפקה היא שגויה. ההנחה כי הגופים המשדרים ישמרו על רמת שידורים נאותה גם ללא הרגולציה אינה מבוססת. האם אין הועדה רוצה להבטיח שידורים בעלי תוכן ברמה גבוהה לצופי הטלוויזיה בישראל?

במקום לשמור על מקומה של ההפקה המקורית האיכותית הקנויה, קובעת הועדה כי כאשר תוסר מגבלת התדר כמשאב ציבורי מוגבל יתמעטו כשלי השוק הקלאסיים. מגבלת התדר אינה הסיבה המרכזית לכשל ועם זאת לא ירדתי אל פישרה של קביעה זו. ועדת איל ישבה על המדוכה של פתרון כשלי השוק במשך חודשים ארוכים ושמעה עדויות רבות של מומחים וצדדים מעוניינים והגיעה למסקנות מאוד מפורטות כיצד אפשר להתמודד בהצלחה עם כשלי השוק. אני לא סבור כי אפשר לבטל את כל מסקנות ועדת איל, להתעלם לחלוטין מהמלצותיה ולפתור את בעיית כשלי השוק במשפט סתמי אחד.

3. טיפולה של הועדה בנושא זכויות לוקה בחסר ומבטא רק את עמדת בעלי גופי השידור. לידיעתכם, עמדות היוצרים והמפיקים אשר הינם בעלי התכנים הללו ואשר הינם נשואי סעיף זה, מנוגדות לחלוטין ונושא זה מצריך ניתוח יסודי ומעמיק הבוחן את שלל העמדות.

4. ההמלצה לביטול הוצאה לשם הפקות קולנוע, אינה לוקחת בחשבון את מבנה שוק הקולנוע הישראלי. כיוון שהקרנות מממנות פחות מ- 60% מתקציבי ההפקות, ומכיוון שאין בארץ מנטליות של השקעה פרטית, על מפיקי הסרטים לגייס את שאר המימון מן היקב ומן הגורן כולל על חשבון משכורתם ומשכורות שאר אנשי הצוות, לעיתים בעזרת מפיץ. בעבר, מרבית הפקות הקולנוע השלימו את מימון התקציב בסיוע גופי השידור. כך, בהוצאה קטנה ביותר שהושתה על גופי השידור, נוצר גוף יצירה קולנועי מדהים שישראל כל כך מתגאה בו ברחבי העולם. לצערנו, ביטול מחויבות ההוצאה וההתנהגות בפועל של גופי השידור גורר ותגרור את מפיקי הקולנוע בהכרח לניסיונות גיוס יתרת המימון מגופים בחו"ל ותסכן את היצירה הקולנועית העברית ביתר השפעות זרות.

אודה לכם מאוד על התייחסותכם לנקודות שהעליתי במכתב זה וכן על הזמנתי לשימוע. אשמח להמליץ על מספר חברי אקדמיה מובילים נוספים שישמחו להגיע לשימוע בפניכם.

בברכה,

מוש דנון

יו"ר האקדמיה הישראלית לקולנוע וטלוויזיה